

[Finansministeren]

til 1989. Der er hermed skabt et godt grundlag for en stabil omkostningsudvikling.

Regeringen sigter mod en gradvis reduktion af det offentlige udgiftstryk i de kommende år. Det økonomiske råderum, der herved opstår, skal – så snart underskuddet på betalingsbalancen er bragt ud af verden – bruges til nedsættelse af skattetrykket, således at der herigennem kan skabes ny dynamik og virkelyst i dansk økonomi.

Gennem trepartsforhandlinger med arbejdsmarkedets parter afklares i øjeblikket rammerne for eventuelle kommende arbejdsmarkedspensionsordninger. Det er regeringens opfattelse, at en udbredelse af arbejdsmarkedspensionsordninger vil kunne blive et vigtigt bidrag til at øge opsparringen. Men forudsætningen må klart være, at der ikke bliver tale om en belastning af konkurrenceevnen.

Budgetpolitikken 1989

Budgetpolitikken for stat, amter og kommuner for 1989 bygger på to grundpiller:

Uændret skattetryk fra 1988 til 1989.

Uændret udgiftsniveau fra 1988 til 1989.

Finanslovforslaget for 1989 følger disse retningslinjer, og de økonomiske aftaler, der er indgået med Kommunernes Landsforening og Amsrådsforeningen, sikrer, at dette også vil blive tilfældet i kommunerne.

Med en fornyet vækst i dansk økonomi indebærer disse budgetpolitiske retningslinjer, at det offentlige udgiftstryk vil være faldende fra 1988 til 1989.

Et uændret skattetryk og et faldende udgiftstryk giver grundlag for et stigende offentligt budgetoverskud.

Hermed yder den offentlige sektor et vigtigt bidrag til at forøge den samlede opsparring i samfundet.

Overskud på finansloven

Forventningerne om stigende økonomisk aktivitet betyder, at statens indtægter fra skatter og afgifter m.v. – ved uændret skattetryk – stiger med godt 22 mia. kr. fra 1988 til 1989.

Det udgiftspolitiske måltal for 1989 er fastsat til 208,5 mia. kr., svarende til udgiftsniveauet i 1988 reguleret for pris- og lønstigninger m.v.

Pris- og lønreguleringen af udgifterne fra 1988 til 1989 er opgjort til ca. 11 mia. kr. Når dette sammenholdes med den forventede stigning i indtægterne på ca. 22 mia. kr., fremkom-

mer en forbedring af DAU-saldoen med ca. 11 mia. kr., således at et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på godt 3 mia. kr. i 1988 vendes til et overskud på 7,8 mia. kr. i 1989.

Faldende statsgæld

Budgetoverskuddet betyder, at statsgælden nu viser en klart faldende profil. Det samme gælder renterne af statsgælden. Mens statsgælden i 1986 udgjorde ca. 63 pct. af BNP, forventes gældens andel af nationalproduktet i 1989 at falde til ca. 54 pct. Det er stadig væk alt for meget, men det viser, at den økonomiske udvikling er på rette spor.

De fleste OECD-lande har budgetunderskud

En af de vigtige forudsætninger for denne gunstige udvikling er, at vi i Danmark har ført en mere konsekvent udgiftspolitik, end tilfældet har været i de fleste andre OECD-lande.

Med de offentlige budgetter for 1989 markerer Danmark sig som et af de få lande inden for OECD-området, som har overskud på de offentlige finanser, mens hovedparten af OECD-landene kæmper med betydelige budgetunderskud.

Mens Danmark i 1982 forholdsvis havde et af de største budgetunderskud inden for OECD-området, har vi hurtigere og mere effektivt end andre OECD-lande bragt underskuddet ud af verden, jf. bl.a. den netop offentliggjorte OECD-rapport om dansk økonomi.

Tilbageblik på udgiftspolitikken

Gennem 70'erne og begyndelsen af 80'erne steg de offentlige udgifter med 3–4 pct. om året. Siden 1982 har nulvækst været målsætningen for den offentlige udgiftspolitik.

Betragtes perioden fra 1982 til 1988, må det erkendes, at det ikke er lykkedes at holde fuldstændig nulvækst i de offentlige udgifter. Især i 1987 og 1988 har der været tale om en vis vækst i udgifterne. Baggrunden er især, at kommuner og amter ikke har levet op til nulvækstmålsætningen. Finanslovaftalen for 1988 indebar ligeledes, at nulvæksten ikke fuldt ud lod sig realisere på statens område.

For perioden fra 1982 til 1988 under ét er der dog tale om en udgiftsudvikling, som ligger tæt på nulvækst – og dermed et markant brud med den udvikling, som kendetegnede årene før 1982.